

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falú” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádios gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 5, félévre 2,50, negyedévre 1,30 P.

Külföldre egész évre 10, félévre 5, negyedévre 2,60 P.

Két esztendeje mult

április 10-én annak, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós, az Országgyarapító kiadta a parancsot, hogy honvédségünk elszakított déli testvéreink védelmére siessen. Azóta déli történelmi határaink egy szakaszán is újra a piros-fehér-zöld lobogót lengeti a szél; — Magyarország egy újabb, immár a negyedik lépést tette meg Trianonban megcsúfolt igazságot érvényesítése felé... Főméltóságú Urunk két év előtti kiáltványának előzményei ismeretese; déli szomszédunk törvényes kormányzatát idegen hajtogatásra eltávolították helyéről és több légítámadás is történt magyar városok ellen, sőt a mezőkön dolgozó magyar földművelőket is géppuskával árasztották el a támadó repülő. Ami azóta történt, arra nagyon jól emlékezünk; honvédeink megtisztították az ezeréves magyar földet a Balkánról idetelepített orvlövészekről és helyreállt az évszázados barátság és békés együttműködés az óslakó magyarság és szerb anyanyelvű lakosság között. Magyarország — amit azt Főméltóságú Urunk kiáltványa is hangsúlyozta — nem táplált ellenséges érzést sem a magyar földön élt, sem a szomszédunkban lakó szerb néppel szemben, amelynek katonai erejéit, vitézségét mindenkor becsülte és tisztelte. Erre a megbecsülésre és becsületesen békés szándéokra vezethető vissza Magyarországnak az a régi, soha nem titkolt szándéka és terve, hogy közeledést létesít a történelmi Szerbiával. Nem Magyarországon és nem a szerb népen mult, hogy ezt a szándékot megvalósítani nem sikerült. Híszsük azonban, hogy majdan, amikor elalszik majd a nagy tűz, amely most viharzik végig az egész világon, megszűnnek majd azok az akadályok is, amelyek országok és népek érzéseinek, szándékainak érvényesülését akadályozták és az egymásra utalt, egymást megbecsülő népek sorában jóbarátként fog egymás mellett élni és együtt dolgozni a magyar és a szerb nép...

Közel háromezer

gyanulatlan polgár, asszony és iskolabárázó gyermek esett áldozatul az angol-amerikai bombázóknak Antwerpenben, az ősi város elpusztult műkincseiről, összeomlott és porig égett temp-

lomairól nem is beszélve. Háromezer virágzó emberélet pusztult el az angolszász légihad-erő „fegyverténye” következtében... Elszörnyűködve olvassa a XX. század embere a tatárjárás borzalmairól szóló krónikákat; megdöbbenünk, amikor olvassuk, hogy a tatárok kolostorokat dúltak fel és válogatás

nélkül kardélre hánytak mindenkit, aki útjukba került. Pedig ezeknek a rémségeknek az elkövetői vadonban felnőtt, pogányok voltak, akiktől sem emberiséget, sem irgalmat várni nem lehetett. Az angolszászok repülőgépeiben azonban állítólagos „gentleman”-ok — jólnevelt urak — ültek, akiket főiskolát, kato-

nai akadémiákat végzett felette-seik küldtek ki pusztító útjukra. Az antwerpeni tömegmészárlás tehát még a tatárjárás borzalmaihoz mérten is megdöbbenítő és felháborító, amelyre méltóságot sem a kortársaktól, sem az utókor — az úgynevezett „történelmi ítélszék” — előtt nem kaphat az angolszász világ...

A mezőgazdaságot olyan fokra kell fejleszteni, hogy MINDEN GAZDA MEGTALÁLHASSA SZÁMÍTÁSÁT és az országnak legszilárdabb megdönthetetlen pillére legyen

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter beszéde az Országos Mezőgazdasági Tanács alakuló ülésén

A közelmultban jelent meg Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter rendelete az Országos Mezőgazdasági Tanács megalakításáról. A Tanácsot a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény hívta életre abból a célból, hogy a mezőgazdasági termelés, értékesítés és a mezőgazdasági megszervezésnek álló elvi kérdésekben a gazdatársadalom összességének álláspontját kifejezésre juttassa. Különös feladata a Tanácsnak a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény végrehajtásában és a mezőgazdaságfejlesztési munkaterv megállapításában való közreműködés, továbbá javaslatlét a termelési rend biztosítására vonatkozó rendelkezések tekintetében.

A tanács most tartotta első ülését Somssich László gróf elnökével a földművelésügyi minisztériumban. Megjelentek az ülésen: Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter, továbbá Bárczay János, Bárányos Károly és Konkoly-Thege Sándor földművelésügyi államtitkárok és a tanács tagjai teljes számban. A Falú Gazda és Földműves Szövetség képviselőiben Mayer János m. kir. titkos tanácsos, elnök vett részt az ülésen.

Somssich László gróf elnöki megnyitó beszédében rámutatott a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény jelentőségére és ezzel kapcsolatban a gazdatársadalomra váró feladatokra. Biztosította a kormányzatot, hogy

a Tanács és ezen keresztül a magyar gazdatársadalom a földművelésügyi közfeladatok megoldásában teljes támogatást kívánja nyújtani.

Az elnöki megnyitó beszéd után Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter üdvözölte a Tanácsot és rámutatott a köz-

igazgatás és a gazdatársadalom együttes munkájának szükségességére.

— A magyar alkotmányosság gondolatához — mondotta a miniszter — felfogásom szerint nemcsak az országgyűlés intézménye tartozik, hanem az is, hogy a közigazgatás a szakkérdésekben az érdekelteket meghallgassa, szempontjaikat lehetőség szerint figyelembe vegye. Különösen szükség van erre a mezőgazdaságban. Az ország egyes tájainak különbözősége, a talaj és az éghajlati viszonyok eltérése, elsősorban pedig a magyar gazda meg kívánja a gazdatársadalom közreműködését a mezőgazdasági ügyek intézésénél. Mindezekre való tekintettel vettem fel a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslathoz az országos mezőgazdasági tanács gondolatát. Ez a tanács nem azt jelenti, hogy a megelők mellé csupán formailag életre hívunk még egy tanácsot. Ez a tanács hiányt pótol. Mert ha vannak is egyes szakkérdésekre már külön tanácsok vagy bizottságok, olyan szervezet még hiányzott, amely a termelési, állattenyésztési, értékesítési és mezőgazdaságfejlesztési ügyekben és általában az agrárpolitika elvi kérdéseiben a magyar gazdatársadalom felfogását kifejezésre juttassa. Epp ezért a tanácsban képviselve vannak elsősorban történelmi múltú, országos és egyetemes irányú gazdatársadalmi szervezetek és helyet foglalnak benne a mezőgazdasági élet elméleti és gyakorlati szakértői is.

— Meg vagyok győződve arról, hogy a komoly, szakértői és értékes munka majd eredményesen fogja igazolni ezen intézmény életre hívását. Tennivaló van bőven: mezőgazdaságunkat

meg kell úgy erősíteni, hogy az a háború minden megpróbáltatását kibírassa, de gondoskodni kell a háború utáni Európa gazdasági rendjébe való átvezetésről is. Ezzel egyidejűleg azonban oly fokra kell fejleszteni, hogy minden gazda megtalálhassa számítását, minden dolgot kéz megkaphassa kenyerét és hogy a nemzetnek és az országnak legszilárdabb és megdönthetetlen pillére legyen. Meg vagyok győződve, hogy a tanács e feladatának sikerrel fog megfelelni.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Khuen-Héderváry Károly gróf elnökhelyettes üdvözölte Reményi-Schneller Lajos pénzügyminisztert és köszönetet mondott neki azért, hogy a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény megalkotását a maga részéről is szíven viselte s biztosította annak pénzügyi megalapozását.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter megköszönte az üdvözlést és hangsúlyozta, hogy

a mezőgazdaság fejlesztésének széleskörű megalapozása gazdasági politikájának egyik elsőrangú célkitűzése, mert a termelői munka és amelyre mind a mai háborús viszonyok között, mind a háború utáni időkben építeniük kell. Biztosította a Tanácsot és ezen keresztül a gazdatársadalmat arról, hogy különös gonddal és megértéssel foglalkozik mindenkor a mezőgazdaság ügyével.

A tanács ezután a szervezeti és ügyviteli szabályok megállapításáról szóló rendelettel foglalkozott, majd Pataky Ernő dr. miniszteri osztálytanácsos, a tanács ügyvezetője ismertette a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény alapján eddig kibocsátott rendeleteket.

POLITIKA

A Magyar Élet Pártja, Kállay Miklós miniszterelnök Rómából történt hazaérkezése után, esütőtökön, április 8-án tartotta első pártértekezletét, amelyen a miniszterelnököt melegen ünnepelték.

Kállay Miklós nagy elismeréssel emlékezett meg a római fogadtatásról és méltatta az olasz nép és vezére, a Duce meleg barátságát.

A pártértekezlet után egyetlételesen vacsora volt, amelyen köszöntötték Bornemisza Géza iparügyi és Zsindely Ferenc kereskedelmi minisztert, szeretettel emlékezve meg a lemondott Varga József ipar- és kereskedelmiügyi miniszter érdemeiről.

Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter április 8-án Sopronban résztvett a Diákinternátus alapítóéleti ünnepségén, ünnepi beszédében nagy elismeréssel emlékezve meg Sopron város törhetetlen hűségéről.

Párhónapos szünet után április 12-én kezdődött meg újra a törvényhozás munkája. A képviselőház és a felsőház ezen a napon formális ülést tartott, amelyen felolvasták a Kormányzó Úr keziratát, amellyel az országgyűlés negyedik ülészkát berekesztve, az ötödik ülészkát április 14-re összehívta.

A képviselőház április 14-iki ülésén újralakították a Ház tisztikarát: alelnökké Tórs Tibort és Krúdy Ferencet, a Falu-Gazdaszövetség társelnökét választották meg. Újralakították a különböző bizottságokat. — kis eltéréssel újra a régi tagokat választva meg. **Mayer János** m. kir. titkos tanácsos, a Falu-Gazdaszövetség elnöke a külügyi bizottságban foglal helyet. **Czermann Antal**, a Falu-Gazdaszövetség alelnökét a számszámadást vizsgáló bizottság elnökévé választották.

A választások megejtése és megalkatása után a Ház úgy határozott, hogy *leközelebbi ülést az ünnep után, április 29-én tartja.* Ugyancsak ülést tartott április 15-án a felsőház is, amely szintén az egyes bizottságok tagjait választotta meg.

Megemlítjük még hogy a képviselőház külügyi bizottsága április 15-én, a felsőháza április 16-án tart ülést. Mindkét ülés tárgyszószó: *Tájékoztató a külpolitikai helyzetéről.*

Antal István dr. nemzetvédelmi és propagandaminiszter a Falu-Gazdaszövetség nagytermében, az ország társadalmi szervezetének kiküldöttjei előtt nagy beszédet mondott, amelyben nagy elismeréssel emlékezett meg a honvédség hősi teljesítményeiről és hangsúlyozta, hogy a külső front helytállására a belső front fegyverességével lehet méltó az ország. Rámutatott arra, hogy a belpolitikában, a magyar életben

ma csak egyetlen front lehetséges, az igaz, a jó, az áldozatkész magyarok frontja, a magyar ügy védelmében, a magyarság jogainak kiküzdésére.

A jelenlévők nagy éljenzéssel fogadták a miniszter beszédét.

A háború utáni gazdasági fejlődésben különleges feladatok várnak a magyar gazdaszövetkezetre

SZILÁGYI LÁSZLÓ dr. előadása a szövetkezetek létjogosultságáról

Szilágyi László dr., a Szövetkezetek Szövetsége igazgatója, a szövetkezeti kérdés kiváló ismerője, a Darányi Ignác Agrártudományos Társaságban „A szövetkezetek létjogosultsága” címmel az alábbi érdekes előadást tartotta:

A magyar gazdasági élet, társadalmi és gazdasági strukturánk belső adottságából kifolyólag, nagy változásokon megy keresztül. Szemünk előtt folyik le gazdasági életünknek a zsidó elemektől való megtisztítása s a külső látszat szerint ez a folyamat már jelentős eredményeket is felmutatott. *Ez a változás azonban maradóan eredményeket természetesen csak akkor fog hozni, ha nemcsak a gazdasági pozíciókban működő személyek, de a nemzetgazdaságnak irányító tőkék és gazdasági életben uralkodó szellem tekintetében is komoly átalakulást fog jelenteni.*

Kétségtelen, hogy a magyar gazdasági életnek ezt a mindenképpen kívánatos átalakítását gyökeresen és alaposan csak a háború után vihethük keresztül, mégpedig egy új magyar kereskedőgeneráció megfelelő nevelésével. Ennek az új generációnak már nem szabad a könnyű és gondtalan megélhetés lehetőségeit keresni a gazdasági életben, hanem arra kell vállalkoznia, hogy kemény munkával, európai színvonalú gazdasági és üzleti szaktudással és szívszággal foglalja el a reárvó gazdasági pozíciókat.

A zsidóság háttérbe szorítására irányuló akciónak ebben a stádiumában felmerül a kérdés: helytálló-e az a most nagyon divatosabbá vált jelszó, amely szerint a most kifejlődő keresztény magánkereskedő érdekekben erősen korlátozni kell a szövetkezetek szervezkedését és működését szabadságát? Ennek a felfogásnak a hívei azt hirdetik, hogy a keresztény magánkereskedők érvenysülését a gazdasági életben a legerősebben a szövetkezetek veszélyeztetik, miután pedig ezeknek legfőbb hivatása és rendeltetése — egyesek szerint — a multiban az volt, hogy a zsidó kereskedelem és általában a zsidó kapitalizmus gazdasági uralmát megvédelmezzék a magyar kisembereket; gazdasági életünk ez új korszakában a szövetkezetek létjogosultsága tulajdonképpen már megszűnt, vagy legalábbis is szűk térre korlátozandó.

Könnyű megcáfolni ezeket az állításokat.

Agrárszövetkezetek létesültek és működnek minden művelt és fejlett gazdasági léttel rendelkező országban, ahol a kapitalizmus nyomása és kiuzorázó tendenciái ellen a mezőgazdaságban dolgozó kisembereket meg kell védeni.

Dániában, Finnországban s általában az északi országokban, vagy Bulgáriában, Svájcban és más országokban a zsidóság számottevő szerepet sohasem játszott a gazdasági életben és mégis szükség volt és van ma is a szövetkezetekre. A tapasztalatok azt mutatják, hogy

a mezőgazdaságban és a kisiparban a szövetkezeti forma úgyszólván az egyetlen, amely gazdaságilag tömöríteni és szervezni képes a kisembereket és ugyanez a megállapítás vonatkozik a fogyasztók óriási tömegének, illetve azok vásárlóerejének gazdasági megszervezésére is.

Kizárólag a különleges magyar

viszonyokból adódott, hogy gróf Károlyi Sándor szövetkezeti mozgalom annakidején elsősorban a zsidó szatócsok és uzorások túlkapásai ellen irányult, de egészen természetes, hogy

a magyar mezőgazdaság még akkor sem fogja nélkülözhetni az agrárszövetkezetek szervező, összefoglaló és irányító tevékenységét, ha a zsidóság nemcsak fizikailag, de minden más vonatkozásban is, tehát a finanszírozás és a gazdasági élet irányító mentalitás tekintetében egyszer teljesen eltűnik a magyar gazdasági életből.

A hivatását átérző keresztény magánkereskedőnek nem igazi érdeke, hogy a szövetkezetektől, mint lojális versenytársaktól, megszabaduljon.

Elsősorban azért, mert *semmit sem tudná pótolni azt a hatalmas munkát, amit ezek a szövetkezetek végeznek a magyar gazdasági életben.* Emellett — bár a most fejlődő magánkereskedő minden támogatást megérdemelt a kormány és a társadalom részéről — *helytelen utakon járna az a szándék, amely minden szétlét, vihartól, tehát a szövetkezetek versenyétől is meg akarja védeni ezt az új magánkereskedelmet, mert ebben az esetben könnyen meglátható növénygyé válhatna, amely hehzen bírkozna meg az üzleti élet megpróbáltatásaival, ha egyszer megszűnik a gazdasági élet mai kötöttsége és szabaddá válik az árforgalom.*

Kedvezőtlen jelenségnek kell tekintenünk a magyar szövetkezeti mozgalom szempontjából az úgynevezett *álszövetkezeti átalakulások* elszaporodását is. Ezek elsősorban a mai kötött gazdalkodás rendszerének köszönhetőek lettek, amely kizárólag valamely kijelölésre, hatósági engedélyre, kivételi vagy behozatali kontingensre van megalapozva. Ezek a szövetkezetek sem társaszerződésükön, sem szervezetiükön fogva nem tekinthetők valódi, a kisemberek érdekeit szolgáló szövetkezeteknek, hanem néhány felesleges tőkével, vagy jó összeköttetésekkel rendelkező egyén kapitaliztikus célzatú tömörüléseinek. Megalakulásuk a kereskedelmi törvény nagyon is tág és elavult rendelkezései miatt nem utóközik különösebb akadályokba s előszerint csak a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége véleményező munkája igyekszik rájuk emelni az átalakulók káros szaporodása ellen. Egészen természetes, hogy ezek az álszövetkezetek nagyon sokat ártnak a valódi szövetkezetek hitelének, jóhírnevének, sőt arra is alkalmasak, hogy egyes esetekben kiszorítsák a jó szövetkezeteket, illetve elhomályosítsák az igazi szövetkezés gondolatát.

A magyar szövetkezeti mozgalom természetesen kezdettől fogva előrendi kötelességének tartotta az álszövetkezetek irtását, eddig azonban ez a törekvés csak a hitelszövetkezeti élet területén járt teljes és maradéktalan sikerrel.

Ebben az e téren szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy kizárólag szövetkezeti jogunk korszerű reformja, helyesebben a Kereskedelmi Törvény túlzottan liberális rendelkezéseinek egy új, a mai viszonyoknak megfelelő szövetkezeti törvénnyel való pótlása szüntethetné meg az eddigi visszafogásokat. Ennek az új szövetkezeti törvénynek kellene gondoskodnia arról, hogy a cégbíróságok valamely arra alkalmas intézmény előzetes véleménye alapján csak valódi szövetkezeteket jegyezzenek be a

kereskedelmi társaságok öbzjegyzékébe, amint például Bulgáriában a Szövetkezeti és Agrárbank hozzájárulása nélkül szövetkezetet alakítani nem lehet.

Sokan azt hiszik, hogy a szövetkezetekre csak a gazdasági liberalizmus korszakában volt szükség, amikor hivatásuk az volt, hogy a szabadon érvenysülő tőke túlszabadosan veszedelmétől védelmezzék meg a kisembereket, irányítsák és szervezzék azok termelését és értékesítését s ezenkívül befolyást gyakoroljanak — természetesen a kisemberek érdekében — a jövődelemeléséért. E felfogás hívei arra hivatkoznak, hogy a liberális kapitalizmus korszaka lezárult s az átalakulás folyamán elérkezett az állam által irányított gazdalkodás rendszeréhez, amely erős beavatkozási jogot biztosít a szociális szempontok érvenysülése érdekében az állambaltnak, így az állam veszi át tulajdonképpen a szövetkezetek szerepét, amelyek működése ezek szerint feleslegessé válna.

Nem tartható, hogy a fejlődés irányvonala tényleg arra mutat, hogy a fekezleten szabadsághoz kora végleg lejárt és az állam a maga hatalmi eszközjeivel irányított befolyást fog gyakorolni a háború után is a termelés és az értékesítés menetében. Arra fog törekedni, hogy összhangot teremtsen a termelés és a tényleg jelentkező szükségletek között s egyben biztosítsa az egyes nemzetgazdaságok érvenysülését a nemzetközi árucserforgalomban. Ezenkívül a szociális irányban fejlődő állam természetesen érvenyt fog szerezni a nemzeti jövedelem megoszlásában is a szociális szempontoknak. Ezek a tények azonban még nem jelentik azt, hogy az állami beavatkozás ki forja illó az egyéni kezdeményezést, beklívóba fogja szorítani az egyéni gazdalkodást. Ez a célkitűzés csak a bolsevizmus rendszerébe illene.

Amíg az egyéni gazdalkodás rendszere fennmarad és az állam gazdasági és szociális politikájának célkitűzése az önálló gazdasági erzsztentek felkarolása és megerősítése lesz, addig kétségtelenül fontos hivatás vár a szövetkezetekre, amelyek ennek a célnak a szolgálatában már eddig is felbecsülhetetlen szolgálatokat tettek és amelyek nézetünk szerint az irányított gazdalkodás korszakában is a legkisebb ember legnyúló szervezetekéül és különleges strukturájuknál fogva sokkal alkalmasabbak lesznek bizonyos termeléspolitikai feladatok megvalósítására, mint az állami apparátus nehézségei.

A magyar szövetkezetekre, de különösen agrárszövetkezetekre egészen különleges jelentőségű feladatok várnak a háború utáni gazdasági fejlődés során. A mezőgazdaságfejlesztő törvény végrehajtását, korszerű és racionális mezőgazdasági termelés és értékesítés bevezetését a magyar mezőgazdaságban, ahol a kisüzemi termelés az erősen domináló elem, el sem képzelhetjük a szövetkezetek nélkül.

Sőt egészen bizonyos, hogy a most kialakuló új Európában, ahol remélhetőleg az egyes országok között az erőszéges gazdasági munkamegosztás elve fog érvenysülni, még erősen tovább kell építenünk, és ki kell mellytünk — főleg az értékesítés vonalán — jelentős agrárszövetkezeti rendszerünk.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi tenyésztés a törvényesen védett

ÁRKOSHEGYI BAKTERIUMÖLŐ

nevelik. Kapható és megrendelhető csak **AULITZKY OTTÓ**

Budapest, VII., Dohány-utca 84, II. sz. 2/a
 Érték: 10 llt 15 liter

0.00 16.50/24.75

A GÖMÖR-KISHONT VÁRMEGYEI GAZDAKÖRÖK CSATLAKOZTAK A FALU-GAZDASZÖVETSÉGHEZ

A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület a vármegye területén széleskörű gazdaköri mozgalmat indított. A falvakban a szervező munka során egyre-másra alakulnak meg a gazdakörök, beszédesen igazolva, hogy a mai vészterhes időkben a földmivelő- és gazdatársadalom szükségét érzi a becsülettel összefogásnak, az erők komoly egyesítésének. A falusi nép nagyon helyesen azt vallja, hogy csakis szervezeten, egytáborba tömörülve védheti meg saját érdekeit és csupán így lesz képes a háború alatt és annak befejezése után a helyét megállni.

A Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület egy lépéssel tovább ment és a kötelékben megalakult gazdaköröket sorra belépteti a Falu-Gazdaszövetség országos hálózatába. Az egyesület vezetőségét ugyanis az a megfontolás vezeti, hogy

az azonos célokért munkálkodó, azonos programot hirdető, a magyar falvak boldogulásáért egyformán harcoló agrárszervezetek között szoros kapcsolatot és intézményes együttműködést kell kialakítani.

Mondanunk sem kell, hogy ma, amikor a magyar közéletben számos olyan tünet észlelhető, amely nem az erők egyesítésére, hanem szétforgácsolásukra vezet, milyen emelkedett szellemű és mennyire megnyugtató a Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület magatartása. A Falu-Gazdaszövetség természetesen a legnagyobb örömmel és készséggel fogadta az együttműködésre szóló felhívást és az utóbbi hetekben a következő falvak gazdaköreit iktatta testületi tagjainak sorába:

Abafalva, Balogtamási, Bátka, Csíz, Darnya, Gömörfüge, Harmac, János, Rimaszomony, Rimatamásfalva, Sajóvárdfalva és Sajószentkirály.

A Falu-Gazdaszövetség reméli, hogy a Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület példáját nyomon követik a többi vármegyeiek gazdasági egyesületei is és így sikerüljön fog a magyar agrártársadalom egységének kivívása terén nagyjelentőségű eredményt elérni.

Gazdakör alakult Tatán

A közelmúltban Tata Komárom-vármegyei községben, „Tatai Gazdakör” névvel, megalakult a Falu-Gazdaszövetség fiókszervezete. A tisztikar tagjai a következők: Elnök: Lengyel Ferenc; társelnök: Giber László; alelnökök: Schuster János, Csejkei József; választmányi tagok: Giber János dr., Kerkes Mihály, Ertl László, Földes Ferenc, Ertl István, ifj. Herczeg István, Sárközi Lajos, ifj. Sebásty József, Giber Imre, Körmenyi Miklós, Emmer Károly, Molnár Miklós, Barsi

János, Henzel Márton és Lévai Mihály; jegyző: Körmenyi Lajos; pénztáros: Molnár József; ellenőr: Szalai László és Kender Márton; a számvizsgálóbizottság tagjai: Barsi József, Miklós Márton és Nikics János.

Az új gazdakör a földmivelő-

és gazdatársadalom gazdasági, szociális, kulturális és egészségügyi érdekeit kívánja szolgálítani a szövetségi összefogás szellemében. A gazdakör működése elé az érdekeltek gazdaközöniség nagy várakozással tekint

(m. e.)

A FALU SZÓSZÉKE

Felhívás a Vasárnap olvasóihoz, a Falu-Gazdaszövetség fiókszerveihez

(Az ügy fontosságára való tekintettel az alábbiakban megismételjük a Vasárnap előző számában közölt felhívásunkat.)

A mostani rendkívüli idők a rendkívüli kérdések egész sorát vetik fel és az ezek megoldását célzó kormányrendeletek szinte kivétel nélkül közelről érintik a falvak népét, a gazdatársadalmat. A magyar föld népének fegyelmzetttségét, hazaszeretétét, kötelességét ismerte, tudjuk, hogy gazdáinknak minden főkérvése odairányul, hogy a kiadott rendeleteket végrehajtva, eleget tegyenek a belső front biztosítására irányuló kötelezettségüknek és zokszó nélkül illeszkedjenek bele a nagy magyar sorsközösségbe. Becsületlen magyar ember nem is tehet másként!

Szükségesnek tartjuk azonban mégis, hogy a VASÁR NAP hasábjain új rovatot nyissunk, felállítsa a falu szószékét, amelyről gazdaköreink, fiókszövetségeink szólhatnak hozzá az időszerű kérdésekhez és elmondhatják a legfontosabb kérdésekkel kapcsolatos gyakorlati megállapításait, tapasztalataikat.

Felesleges talán hangsúlyoznunk, hogy nem egyéni és vélt sérelmek hangoztatására akarunk alkalmat és módot nyújtani, mert ma az egyéni sérelmek háttérbe szorulnak a szolgáltni kívánt közösségi szempontokkal és érdekekkel szemben. Nem is az a célunk, hogy alapos, vagy túlzott kifogásokat hallassunk a megjelent rendeletekkel szemben, hanem az, hogy

a gazdatársadalom a Haza, a közösség mindenki előtt egyformán szent érdekeit szem előtt tartva, olyan gondolatokat, ötleteket vessen fel, amelyek figyelembevételével könnyebben, vagy tökéletesebben lehetne valamely kérdést vagy rendelettervezetet közmegnyitására megoldani. A gyakorlati emberek megvalósítható ötleteit, észrevételeit akarjuk a nyilvánosság elé tárni.

A falu szószékének kettős hivatása lesz: egyfelől az érdekelteknek lehetőséget ad véleményük, tapasztalataik ismertetésére, dolgaikkal a nyilvánosság előtt való foglalkozásra, másfelől az illetékeseket megismerteti a falu és földművestársadalom gyakorlati megjegyzéseivel és gondolataival.

Az új rovatot tehát megnyitottuk és várjuk az alaposan átgondolt, a gazdakörben, fiókszövetségben megbeszélte felszólalásokat abban a meggyőződésben, hogy újításunkkal egyformán szolgáljuk a magyar falu és a Köz érdekeit.

Megnyitottuk a VASÁR NAP hatalmas táborának országos nagygyűlését; a szó a továbbiakban olvasóinkat, gazdaköreinket, fiókszövetségeinket illeti...

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

A harcsterek az elmúlt héten sem történtek döntő események.

Észak-Afrikában, Tunéziában a német-olasz csapatok tervszerűen folytatták késleltető hadműveleteiket az óriási túlerővel támadó angol-szász csapatokkal szemben. Angliában és Amerikában nagy lehangoltságot kelt, hogy a nagy túlerő ellenére sem sikerült az angolszászoknak a Tenalui hadvezérek bekeríteniük, vagy terveik kivételében megakadályozniuk.

A keleti arcvonalon viszonylagos nyugalom állt be: „Téli táborok” immár az egész vonalon nyugombavonult és a belsevistik csak helyi jellegű kisebb támadásokkal kísérleteznek. — perszo eredménytelenül.

Német illetékes körök ismételtén rámutatnak arra, hogy Európát bevehetetlen erő-

séggé építették ki úgy, hogy kilitástalan az angolszászoknak minden olyan reménykedése, hogy bármilyen irányból betörhetnek Európába.

Ennek a bevehetetlen erőnek két legfőbb parancsnoka.

Hitler, a német nép Führere és Mussolini, az olaszok Duceja április 7-től 10-ig, négy napon keresztül, megbeszélésekkel folytatták a Führer főhadiszállásán.

A megbeszélések naponta átlag 6 órát vettek igénybe, igen szívélyes hangúak voltak és kiterjedtek minden politikai és hadvezérelési kérdésre. A Führer és a Duce — amint azt a kiadott hivatalos nyilatkozat hangsúlyozza: —

TEL. 128-042

újából kifejezésre juttatták a maguk és népeik szilárd elhatározottságát, hogy a háborút az összes erők teljes harcbavetésével s végös győzelemig és az európai-afrikai területet nyugatról és keletről fenyegető minden jövőbeli veszély teljes kiküszöböléséig folytatják.

Leszegezi még a nyilatkozat, hogy

a tengelyhatalmak az európai civilizáció védelmében és a nemzetek szabad fejlődésének és együttműködésének jogai érdekében folytatják a háborút azért, hogy biztosítsák Európának a békét, amely a világ javainak igazságos elosztásához vezet.

A tárgyalásokon a Führer és a Duce kíséretében a két állam politikai, hadügyi és katonai vezetői tényezői is résztvettek.

A tábori postai csomagforgalom megindítása

A honvédezerkar főnökének rendelkezése folytán a polgári postahivatalok április 15-től ismét felvesznek tábori postacsomagokat. A csomagok két kilogram súlyúak lehetnek és feladásuk kizárólag a kékszínű bélyegjegyes tábori postai levelezőlapok megfelelő havi szelvényének felhasználásával történhet. Nyomatékosan felhívják a közönséget figyelmeztetve, hogy kizárólag csak azok részére küldjenek csomagot, akik azt kérték. A csomagban romlandó élelmiszer nem küldhető.

Felvétel az állami

alerdész-szakiskolába

Az állami alerdész-szakiskolák első évfolyamára az 1943-44. tanévre 196, az 1944-45. tanévre pedig 110 tanuló lehet felvenni. A felvételi kérvényeket annak felülvizsgálata mellett, hogy a pályázat melyik tanévre vonatkozik, 1943 június 1-ig ahhoz az alerdész-szakiskolához kell benyújtani, amelybe a pályázó felvételt kér. A felvételre kijelölt pályázók felvételi vizsgát kell tenniük. Az 1944-45. tanév első évfolyamára egyéni erdészeti gyakorlati szolgálat nélkül is lehet felvételre pályázni, de az ilyen pályázók is felvételt esetenként a szakiskolai tanulmányok megkezdése előtt egyévi erdészeti szolgálattal kötelesek teljesíteni. A véglegesen felvett tanulók ellátási díj címén havi 50 pengő fizetnek, amelyért lakást, élelmezést, tankönyveket és taneszközöket kapnak. A kiváló és jó előmeneteli tanulók ráutaltságukhoz mérten teljes ellátási díjmentességet, illetve felárú díjkezesményt nyerhetnek. A részletes pályázati feltételeket az érdeklődők postabélyegben is leróható 40 fillér előzetes beklédés ellenében az esztergomi, a szegedi—királyhalomi, vagy a górgényuszentimrei alerdész-szakiskoláktól szerezhetik be.

Lehet-e gyapotot termelni Magyarországon?

A gyapot (pamut) tudvaleg leg az a szálgomolyag, mely a gyapoteserjén, magyának burkolására fejlődik ki. A gyapot értékes textilanyag s így a gazdáknak és gyárosoknak régi kívánsága, hogy Magyarországon is termeltesse a gyapotot. Különösen élénk ez a kívánság a mai háborús viszonyok közt, mikor az angolszász blokádnak nem enged be hozni a tropikus vidékekről gyapotot. Laikus egyének sokszor vádolják is gazdáinkat, hogy nem elég élelmiszek és maradiságukban keresik annak okát, hogy nem sikerül gyapotot termeszteni, mely növény természetével Bulgáriá és Románia déli fele is foglalkozik. Mások nagy lelkesedéssel fognak hozzá néhány pamuteserje ápolásához és némi kezdeti siker alapján eldicsekszenek vele, hogy megoldották a gordiuszi csomót.

A kérdéssel a legnagyobb kitartással az Országos Mezőgazdasági Kamara foglalkozott, azért érdekesnek mutatkozik vázlatosan közölni beszámolóját, mely a feltett kérdésre őszinte és világos feleletet ad.

1933-ban Bulgáriából hozottunk vetőmagot. Az első esztendő igen mérsékelt eredménye után igen különböző tengerentúli fajta magvait is bevontuk a kísérletbe. Egyes fajták teljesen alkalmatlannak mutatkoztak hazai termesztésre; mások adtak valami termést, de tövénként csak néhány gubót. Ezt az eredményt is egy olyan esztendőben érték el, amikor nem volt májusi fagy és az ősz szokatlanul későn köszöntött be. A többi esztendőben a termelési kísérletek távolról se jártak ilyen eredménnyel és legfeljebb

annyi termést lehetett fogni, hogy abból a következő esztendő vetőmagszükségletét fedezhették. Megpróbálkoztak kísérletezőik — a tenyészidő megrövidítésének érdekében — a pamutnövény gyéptéglákban való hajtásával, rendes palántázással, a növények gyűrűzésével stb. Ezek az eljárások azonban nem tudták a növény tenyészidejét annyival megrövidíteni, amennyire a kedvezőtlen időjárás esztendőben szükséges lett volna. Az egyik esztendőben annyi mag se ért be, amennyi a kísérlet folytatásához szükséges lett volna. De újból hoztunk magot külföldről. A következő esztendő azután még szomorúbb eredményt végződött. Az ismételt májusi fagyok miatt a pamutnövény csak rendkívül későn indult fejlődésnek, a szeptemberi deres éjszakák pedig tönkpereszelték a még alig magot kötött növényeket olyannyira, hogy abban az évben egyetlen mag se volt nyerhető a kísérletekből. Ez az eredmény arra készítette a Kamarát, hogy az éveken keresztül nagy költséggel végzett kísérleteket beszüntesse.

A hazai gyapottermesztésből tehát gyakorlatilag számottevő eredmény nem várható. Lehetséges, hogy majd valamikor sikerül olyan fajtát találni, mely a mi klímánk alatt is megél, de ne feledjük el, hogy a tenyészidő rövidülése a termés esőkenesével jár. Az is lehet, hogy bizonyos korai meleg tavasz és hosszú, meleg ősz esetén biztató termést ér el bizonyos kísérletező. De az ilyen rendkívül kedvező időjárás csak kivételesen fordul elő és erre a hazai gyapottermesztés sikerét nem lehet alapítani.

Az olajpogácsák és az extrahált darák minősége

Az utóbbi időben számos panasz hangzott el az olajpogácsák és extrahált darák minősége ellen. Különösen az extrahált napraforgó-dara minőségét kifogásolták a gazdák, mert a szállított áru gyakran lényegesen több léhrészt tartalmazott a megengedhetőnél. A földmivélsügyi miniszter ezért a közel-muliban hatályba lépett rendelettel szabályozta a napraforgó- és tökmagpogácsa, illetőleg extrahált dara forgalmát és megállapította a forgalombahozható áru legelőnyösebb bellaralmát. A rendelet intézkedik az olajgyártók időszakos ellenőrzéséről is és lehetővé teszi a nem megfelelő napraforgódara szállítója ellen a kihágási eljárás megindítását, amihez azonban hatósági és vegyvizsgáló állomás által vett minta szükséges.

Ez a rendelet nem változtat a gazdáknak azon a jogán, hogy a kibőlőttől alacsonyabb bellaralmú áru szállítása esetén ár-összterítés iránti igényüket érvényesítsék.

Amennyiben a szállított áru nem felel meg a rendelet előírásainak, illetőleg a költvelé feltételeinek, a gazdák okvetlenül jelentésk be minőségi kifogásukat. A minőségi kifogásokhoz a tőzsde szokványai szerinti hivatalos átlagminta vétele és megvizsgálata szükséges.

A tőzsde szokványainak a mintavételre vonatkozó rendelkezései szerint: „darabos árnál legalább 20, lehetőleg egész pogácsa; vendő és kalapáccsal tisztahelyen dío-

nagyasági darabokra aprítandó fel, amelyekből alapos összekeverés után kb. 3 kg-os minta vendő. Orfól, illetőleg extrahált árnál, ha az szokolva, 20 különböző zsákból, ha összeillesztve kerül forgalomba, 20 különböző helyről kb. 3 kg-os minta vendő és jól összekeverendő. A mintákat különböző helyekről és nem kizárólag a vagon tetejéről kell venni”. Az így vett 3 kg-os mintából 3 db egyenként 1 kg-os minta készítenőd, amelyek üvegbe, vagy edénybe, levegőtől elzárva lepecsételendők.

A szokványoknak megfelelően vett 3 db hivatalos átlagmintából az I. számú mintát megvizsgálás végett az Országos Chemiai Intézethez (Budapest, II., Keleti Károly-utca 24.), vagy az Állatvédelmi és Takarmányozási Kísérleti Intézethez (Budapest, Kitaibel Pál-utca 1.) kell elküldeni. Ennek a vizsgálatnak a hivatalos eredményét, a másik két mintával együtt a Futarához (Budapest, Vigadó-u. 6.) kell beküldeni, amely a gazdák helyét megteszi a szükséges lépéseket. Mind a három mintát közvetlenül a Futarához is lehet küldeni, amikor a Futára gondoskodik a gazda érdekében szükséges minden eljárásról.

A loesolkodó legényeket ezidén háborús asztal várja, mert bizony hűsvéti sonkából, tojásból, finom süteményből elkínálgatásra való mennyiségeket ma egyik háziasszony sem tud készíteni, a jófajta házikészítésű pálinkákról pedig — a szeszhiány miatt — le is kell mondanunk. Az ügyes háziasszony azonban a semmiből is előteremt valamit s ha a szívesség és vendég szeretet megvan, a vendég nem is veszi észre a hiányokat. Kisegítéstül az alábbiakban adunk néhány háborús süteményreceptet, amelyeket még a mai fejadag konyhácskák mellett is el lehet készíteni.

Mézes pogácsa. 30 deka sima liszt, 13 deka cukor, 1 tojás, 1 kőshényyi fahéj, kőshényyi szokoliszser, kávéskanál szodabikarbóna, 3 kanál méz szükséges hozzá. A mézet felforralva a lisztre öntjük s ha már egy kicsit kihűlt, összekeverjük a tojással. Vékonyra nyújtjuk, apró pogácsának kiszaggatjuk és tetejét tojássárgával megkenve, mandulával vagy dióval hintjük meg. Zsírral kikent

tepsiben, közepes tűznél sütjük ki. **Oleó teasütemény.** 55 deka lisztet 20 deka vanília cukorral, 8 deka vajjal, kőshényyi szodabikarbónával, 1 egész tojással és tejföllel összegyúrunk. Vékonyra kinyújtva, kiszaggatjuk és kikent tepsiben megsütjük.

Burgonyafánk. 3/4 kg burgonyát héjában megfőzünk, áttörjük, 15-20 dkg lisztet összegyúrunk, sózzuk. Lisztetted deszkán kinyújtjuk, félhordalaki formával kiszaggatjuk, 1 felvert tojásba és morzsába mártjuk, forró zsírban kisütjük.

Túrós pogácsa. 25 dkg jó tehéntúró, 25 deka vajjal, lisztel jól elődolgunk, kis pohárral kivagdva, tojássárgával bekentük, pirósra sütjük. Pici sót is adhatunk hozzá.

Elesztős nite. 3 dkg zsír 3 deka porékkal, 1 tojássárgájával, eszpetnyi sóval habosra keverünk s hozzáadunk 3 deci langyos tejből áztatott 1 dkg elesztőt, 30 deka lisztel elkeverve; ha van, adjunk hozzá 5 dkg mosott és szárazra törött mazsolát. Zsírral kikent, magas, keskeny tepsibe öntjük s ha megkelt, kisütjük.

Kánya Terézia

GAZDAÉLET

A nagycsaládú éves gazdasági családok kenyérgabonájárandóságának természetben való kiadására. A m. kir. miniszterium 1870—1943. M. E. számú rendeletével a 410—1943. M. E. számú rendelet 2. §-ának (1) bekezdését akként módosította, hogy ha az éves gazdasági családnak a háztartásához tartozó ötnél több olyan családtagja van, akinek külön kenyérgabonájárandóságából a hatodik és minden további ilyen családtag után 12 q-n felül további 2—2 q-t természetben ki lehet adni. Finomlisztjegyre és kenyérgyegyre az említett családtagok sem jogosultak. A rendelet április 1-én lépett hatályba.

NEM SZABAD A VIRAGZÓ GYÜMÖLCSFAT PERMETEZNI

Egyes gyümölcstermelők gyümölcsfáikat túlbuzgóságból még a virágzás idején is permetezik, holott ennek semmi előnye nincsen, sőt kárt okoznak vele, mert a nektárgyűjtő méhek a mérgező hatását permettelvet is felszívják és elpusztulnak tőle. Mivel a méhek mézgyűjtő munkájának a mai időkben fokozott jelentősége van, ezenfelül a méhek a virágok termékenyítésének elvégzésével a gyümölcstermelést is előmozdítják. Illetékes helyről felhívják a figyelmet arra, hogy a földmivélsügyi miniszter rendeleti tiltják a virágzó gyümölcsfa permetezését és a virágzó fáknak arzenártalmú növényvédelmi szerekek való porozását. Akéi rendeletek ellen vét, 15 napig terjedhető elzárással és pénzbüntetéssel is büntethető.

Szerződéses paradicsomtermelők részleges ellátása. A szerződéses paradicsomtermelők, magtermelők és konyhakertészek részleges szükségletének ellátásával az Országos Magyar Kertészeti Egyesületet (Budapest, XIV., Városliget, Stefánia-út) bízták meg, az előjárásig által igazolt igényléseket oda kell benyújtani.

A FOTÓZENNEK CSEPLÉSRE VALÓ IGÉNYLÉSE.

Akinek az időnkazánfűtésre cséplésnél szénre van szüksége, elsősorban a községi előjárásig által igazoltassa, hogy milyen és hány gőzüzemi erőgépet állít be a csépléshez. Igazoltassa, hogy az előbbi évek tapasztalata szerint kb. hány napi csépléshez mennyi szénre van szüksége akna-, darabos-, vagy brikket-szénből. Ezen községi igazolványt küldje el igénylési lapjával az Ipari Anyaghivatal Szénbízott-ságához, Budapest, II. Fő-u. 68. alá és kérje a hozzá legközelebb eső bányából a szénkiutalását. Kifejezetten hangsúlyozni kell, hogy a kért szén cséplés céljára kell. Az így kiutalt szénét más célra felhasználni tilos.

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam. A Tiszajobbnparti Mezőgazdasági Kamara Miskolcra, a m. kir. Fa-és Fémipari Szakiskolával karöltve, április hó 28-iki kezdettel három héttig tartó mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot tart. A tanfolyam egyetlen kötelező kiadással jár, a tanfolyam 15 pengőt kitevő tan- és vizsgadíjának megfizetésével. A tanfolyamra akár írásban, akár szóban jelentkezni lehet a Kamara igazgatóságánál, Miskolc, Szemere-utca 20., ahol a tanfolyammal kapcsolatos egyéb tudnivalókról is felvilágosítást és tájékoztatást kapnak az érdeklődők.

INGYENES TALAJVIZSGÁLAT.

Bánffy Dániel báró földmivélsügyi miniszter elrendelte, hogy a hadbavonult, hadirokkant, hadiárva, vagy hadiözvegy birtokosok részére, akinek birtoka 100 holdnál kisebb szántóból vagy 10 holdnál kisebb szőlőből áll, az állami kísérletiügyi intézmények ingyenesen végeznek el a talajvizsgálatokat. E kedvezményre az igényjogosultságot az illetékes polgármester vagy községi előjárásig igazolja.

Az inséges méhesaládok cukor-ellátása. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület értesíti az inséges méhesaládok tulajdonosait, hogy a pénzügyminiszter a földmivélsügyi miniszter átiratára, amelyben cukor kiutalását javasolta, azt a választ adta, hogy a kért teljesíteni nem áll módjában. A méhészek több család egyesítésével igyekezzenek megmenteni a méhesaládokat.

PÉTI NITROGÉN MŰVEK R. T.
Budapest, V., Nádor-utca 21
Péti Mészsalétrom, Péti Só, Kénsvavas ammóniák, Szénkéneség

„A GAZDA ÉS A PÉNZ”

DÁVID LÁSZLÓ dr. tanulmánya
a Hasznos Könyvtár sorozatban

A sajtó, mint a nemzetnevelés nélkülözhetetlen eszköze, különösen az alacsonyabb műveltségű nagytömegek értelmi színvonalának emelése s nemzeti irányú világnézetének kialakítása szempontjából bír nagy jelentőséggel. A kormányzat éppen ezért a lélekromboló füzetes regények betiltása után törvénybe iktatva a munkák kiadásának elősegítését, melyekből az egyszerűbb emberek valóban előmozdíthatják önművelődésüket s melyek ára olyan alacsony, hogy a legszegényebbek is meg tudják vásárolni.

Ezzel a célzattal a *Hasznos Könyvtár* sorozatban jelent meg dr. Dávid László tanulmánya „*Mit tesz egy kis pénz — a gazda és a pénz*” cím alatt. A szerző rámutat a magyar mezőgazdálkodás elmaradottságaira, felhívja a gazdák figyelmét a pénzgazdálkodás fontosságára és a kereskedelmi szellemnek gazdálkodásunkban való érvényesítésére.

A továbbiakban foglalkozik Dávid László az üzemtöke és forgótöke fontosságával, kiemeli a hitel-szövetkezetek érdemeit az üzlet-szerzők gyűjtése terén. A hitel fogalmának és fajtáinak ismertetésénél megmagyarázza a fölbírtok terhelési határozatának kiszámítását, rámutat mennyire káros a magánkölesön s hogyan kell okosan élni a hitellel.

Dávid László tanulmányát érthető, világos, tiszta nyelven írta meg, hogy minden falusi ember megérthesse s tanulhasson belőle. Megállapításai helytállóak, tanácsai a legjárhatóbb utakat mutatják meg a haladni akaró gazdáknak. Sorából kieresztődik, hogy közel áll a földdel összenőtt dolgozókhöz, szívén viseli sorsukat és valóban segítségükre akar lenni. Reméljük, hogy ez az értékes kiadvány valóban azok kezébe kerül, akiket tényleg érdekel és a falu művelődési szervezetei megszerzik a hasznos műnek legalább egy-egy példányát.

Jány Gusztáv vezérezerdes német kiténtetése. Hitler vezér és kancellár vitéz Jány Gusztáv vezérezerdest, a 2. magyar hadserég parancsnokát a *német „Vaskereszt” lovagkeresztjével tüntette ki.*

A hadigondozási bélyegsorozat 3+1 filléres címletének árusítását a Postavezérgazgatóság április 8-ával megszüntette. A hadigondozási bélyegsorozat egyes címleteinek megállapítása még az elő-munkálatok idejében érvényben levő díjazásbéli tételének megfelelően történt. Időközben azonban a 20. grammos nyomtatványküldemény 3 filléres díja 4 fillére változott, ezért a hadigondozási bélyegsorozat 3+1 filléres címlete feleslegessé vált. Helyette rövid időn belül 4+1 filléres bélyegyek kerülnek forgalomba.

Elutaztak a finn újságírók. A magyarral testvér finn nemzet újságírói Ragnar Numelin finn külügyi sajtófőnök vezetésével udvalévően több napon át Magyarországon tartózkodtak. A finn újságírókat a főméltóságú Kormányzó Úr is fogadta. A finn újságírók magas kiténtetést kaptak. Elutazásuk előtt kirándultak a Balaton mellé és látogatást tettek Kolozsváron is.

Olaszországban nem szabad pálinkát és likőrt gyártani és eladni. Olaszországban február 5-től pálinkát és likőrt sem gyártani, sem eladni nem szabad. A rendelet indokolása az, hogy a szesz mesterséges gumi, üzemanyagok és más hadifontosságú töltékek gyártására használják.

„TORDAS, a Balog Elemér szövetkezeti mintafalu”

Wünscher Frigyes dr. könyve a falu sorskérdéseiről és azok megoldásáról

A falu sorsának megjavítása az utóbbi évtizedek irodalmi törekvéseinek napirendje. Rövidebb-hosszabb közlemények jelölték meg a jövő feladatait, leginkább elméleti síkon haladva. A magyar könyvpiacra alig találunk olyan könyvet, amellyel most gazdagodott a szakirodalom, mert a falusi feladatok egészét öleli fel, a gyakorlatban megvalósított eredményekkel együtt.

Dr. Wünscher Frigyes, a Hangya szövetkezeti központ alelnök-vezérgazdája adta ki új könyvét, „*Tordas, a Balogh Elemér szövetkezeti mintafalu*” címmel.

A szerző, könyvének bevezetésében almsi Balogh Elemérről, a Hangya néhai vezérgazdájáról és elnökéről emlékezik meg, munkásságát és annak jelentőségét méltatja.

Tartalmi beosztás szerint a könyv három részre oszlik. Az első rész *Tordas község monografiája*. A második rész a *szövetkezeti feladatokat tartalmazza, amelyek Tordásra vonatkoznak ugyan, voltaképpen azonban minden falura érvényesek*. Ez a rész a Hangya szövetkezeti irányelveit magába foglalja. A harmadik rész tartalmazza a *feladatok megoldását, azt a munkát, amelyet a Hangya szövetkezeti szervezet Tordason végzett*.

A könyv egész terjedelmében egyforma érdeklődésre számíthat, mert *egy falu tükörképét*

adja vissza, maga az ország pedig több-kevésbé ilyen egy-ségekből áll.

Felülről mindazokat a kérdéseket, amelyeket meg kell oldani, hogy a régi falu gazdálkodásában, szellemiségében, életmódjában korszerű faluvá alakulhasson. Megmutatja azokat az utakat és módokat, amelyek segítségével a kívánt célt el lehet érni. A mezőgazdasági feladatok helyét kaptak épü-, mint a vagyoni, népjóléti, népművelési, vagy általános községi feladatok. A mű különös értéke, hogy nemcsak általánosságban és nemcsak elmélettel szől ezekről a kérdésekről, hanem gyakorlati segítséget ad, tervrajzokat közöl, fényképeken mutatja be azokat a példákat, amelyeket az ország bármely községében irányadóul lehet venni. A szerző művének befejező részében indokolja a szövetkezeti munka jelentőségét.

A mű, Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat kiadásában és az Egyetemi Nyomda nyomásával jelent meg, számos közérdekű tervrajzot, képet, grafikont, és 82 oldal képes mellékletet tartalmaz. Ára 16 pengő.

A gypjútermelés fokozása: HONVÉDELMI ÉRDEK

A földművelésügyi miniszter a gypjútermelés sürgős fokozása érdekében megbízta a Futurát azzal, hogy az eladásra szánt, de felnevelésre alkalmas jerke- és ürübarányokat napi áron vásárolja meg a juhtartóktól és ugyanazon az áron adja tovább elsősorban olyan gazdáknak, akik jelenleg juhtartással még nem foglalkoznak.

Eladásra csak választott, legalább háromhónapos jerke- és ürübarányt lehet felajánlani, melyért — elősúlyra vonatkoztatva — a Futura jerkebarányoknál 2.50 P-ig, ürübarányoknál pedig 1.80 P-ig terjedő árat fizet. Az átvévo gazda

ugyanazon a beszerzési áron kapja a bárányokat, melynek vételárából csupán 20 százalékot tartozik az átvétel alkalmával készpénzben kifizetni, míg a hátralékos 80 százalék a bárányokról nyírandó 1944. illetve 1945. évi gypjával törleszhető.

Jelentkezni lehet a Futura gypjúosztályánál (Budapest, V. Vigadó-utca 6) folyó évi május 31-ig bezárólag, ahol részletes felvilágosítás is kapható.

A Futurának a fenti, nagyjelen tészerű akcióra vonatkozó felhívását a *Vasárnap* mai, valamennyi számához mellékeljük és arra külön is felhívjuk a gazdaközönség figyelmét.

Zelenski „MÁTYÁS”-zuzó

LEGMODERNEBB EGYETEMES ÖRLŐ-, SZÁRTÉPŐ- ÉS SILÓTÖLTŐ GÉPEK

Üzem közben cserélhető szitákkal és metázókésékekkel Alacsony fordulatszám

EGYÉB GYÁRTIMÁNYAINK:

Teherautópótkocsik, kombinálókerekű „Zelenski” Lovas kocsik, öntözőkocsik, golyós-csapágyas „Julian” acélkerekű tengelyek, hegesztett szerkezetek, tüzfűcsendőtárgonékok, légóltalmi felszerelések

Gróf Zelenski Róbert Gépjavító Kft.

Pestszenterzsébet, Milszath-n. 18. Telefoni: 117-212, 347-569

Vitézi telkeket alakítottak 86 hold zalai zsidóbirtokból. Zala vármegye vitézi székkapitánysága újabban ismét 86 hold zsidóbirtokot vett át és vitézi telkeket alakított belőlük. Badaosonytomajon 67, Balatonedericsen két és Szécszigeten egy vitézi telek jutott a háború igényjogosult hőseinek. A Zalaegerszeg határában a mostani háború vitézi számára tartalékolt hatvan katasztrális hold birtokot a vitézi székkapitányság 800-400 négyszögletes parcellákban 193 olyan rászorult érdemes család között osztotta ki haszonbérbe, amely családokban öttől tizenkettőig terjed a gyermekek száma és vagy a család fő, vagy egy-egy gyermek a hártéren van, vagy a hártérről rokkantan tért haza.

Dévaványán felépült Magyarországi első sertésójtó telepe. Vasárnap Dévaványán megkezdte működését az ország első sertésójtó telepe. A telep megnyitására a földművelésügyi miniszter képviselőiben Mudrony Ferenc dr. miniszteri tanácsos, az állategészségügyi főosztály főnöke, továbbá Schwanner Jenő dr., az állategészségügyi szakügyek ügyosztályának vezetője képviselték. Ugyanez nap Dévaványa község mezőgazdasági bizottsága közgyűlést tartott, amelyen megjelent Desseuffy Aurél gróf, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke is.

Már jelentkezhetnek versenyvizsgára a szegényorsú tehetséges falusi gyermekek. Az Országos Magyar Falusi Tehetségmentés Intézőbizottsága a kallódó magyar tehetségek megmentése érdekében 1941-ben 80, 1942-ben 683 falusi és tanyai gyermeket helyezett el az Országos Tehetségmentő Alapok közsegén gimnáziumokban, vagy polgári iskolákban: Ezek túlnyomó nagy része jeles tanulónak bizonyult vagy ígérkezik. Most újra a magyar falu- és tanyavilág tanító-ságára vár az a feladat, hogy minden valóban értékes, kiváló fiúgyermeket bejelentse az országos tehetség versenyvizsgára. Csak kiváló képességű és valóban szegény gyermekeket kell bejelenteni. A versenyvizsgára nem kell sekit előkészíteni, mert a vizsga kizárólag az értelmi képesség, hajlamok és egyéniség megfigyelésére szorítkozik.

Tanfolyamok a tejtermelés fokozása érdekében

A Tejtermelők és Tejszövetkezetek Országos Szövetsége az elmúlt től időben immár hatodik esztendeje, az ország különböző vidékein egyhetes *tejgazdasági ismeretterjesztő tanfolyamokat* rendezte a kisebb tejtermelő gazdák részére. A szövetségi tanfolyamok ezen a telen is elsősorban a visszacsatlott országreszek számára rendezte, hogy támogatást és irányítást nyújthasson nekik viszonylag kedvezőtlenebb szarvasmarha-tenyésztési, tejtermelési és értékesítési viszonyai között. A tanfolyamok szervezése és megrendezése a kedvezőtlen viszonyok miatt fokozott nehézségekkel járt, de így is

a tiz tanfolyamon közel ezer gazdahalgatót részesült értékes szakképzésben.

Tanfolyamot tartott a szövetség Magyaróváron, Csornán, Komáromban, Nagykanizsán, Nagykárolyban, Békéscsabán, Szeiczen, Szabadkán, Munkácsán és Obecsen. Az elméleti előadásokat értékes gyakorlati bemutatók tejjemzői szemlék, tejjemzőgáti gyakorlatok egészítették ki. A szövetség viselte a hallgatók ellátásának a költőgeit, illetve azokat megterítette és a résztvevőket az előadásokat tartalmazó szakkönyvekkel is megajándékozta.

A száraz idő nem kedvez a vetés fejlődésének

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a kerületi mezőgazdasági kamarák jelentései alapján a következőket közli a mezőgazdaság elmúlt időszakának helyzetéről.

Március hónap időjárását a tartós szárazság jellemezte, erős napfény felmelegítéssel, élénk szelekekkel, amelyek gyakori éjjeli fagyokhoz vezettek.

A száraz és derült időjárás kedvezett a tavaszi talajelőkészítő és vetési munkálatoknak, amelyek jórészt befejeződtek. A jól áttelelt őszi vetések azonban csak lassan indultak fejlődésnek a száraz időjárásban.

Egyes helyeken már megkezdődött a kukorica, burgonya, cukor- és takarmányrepa vetése is, amelyekkel kikéleséhez *lőbb esőre volna szükség.* A len vetése befejeződött, míg a kenderé folyamatban van.

A konyhakerti munkálatok is előrehaladtak, a hagyma vetése már sok helyen befejeződött. A szántóföldi takarmányok közül a lóhere és lucerna, valamint a zabosbúkkány vetése folyamatban van. A rétek és legelők, valamint az élővilág takarmányok sarjadása megindult; *egy-egy helyeken kisebb csérkarak észlelhetők.*

ÚJ RENDELETTEL SZABÁLYOZTÁK A MÉRTÉK UTÁN KÉSZÜLŐ CIPŐK ÁRÁT

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki a megrendelésre mérték után készült cipők árának megállapításáról. Az első megrendelés esetén cipőknél a kaptafő lábhozigazítási költsége címén páronként legfeljebb öt pengő, eszmáknál pedig legfeljebb 10 pengő adható hozzá a lábbeli árához. Az így kiszámított önköltségi árhoz rezi és haszon címen a luxus A. osztályba tartozó iparosok férfi-cipők után 28, női cipőknél 23, gyermekcipőknél 18, eszmáknál 38 pengőt számíthatnak fel, míg a luxus B. osztályban ezek a rezi- és haszon-tételek 3 pengővel kisebbek. Az I. osztályú cipészek férfi-cipők készítésénél 22, női cipőknél 17, gyermekcipőknél 13, eszmáknál 28 pengő hasznot kalkulálhatnak. Nem számítható fel külön költség a láb kényelmesebb fekvését szolgáló talpbélis, hosszabbított kéreg címén sem. Anatómiai elváltozást mutató lábakra készített ortopedi-cipőknél csak a valóban felmerülő és igazolható többletköltség számítható.

Rendeljek el a hosszúsórú kutyak nyírását!

A napilapok és a rádió rámutattak az állati szőr jelentőségére az anyaggyártók számára, ezért a közügyeket az állati szőrök fokozott gyűjtésére. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara állattenyésztési szakosztálya minap tartott, nagy érdeklődéssel kísért ülését ugyanez a foglalkozott ezzel a kérdéssel és felvetette a gondolatot, hogy a *közélejtőben időszerű részlettel ellentétben a hosszúsórú kutyak (pulik, komondorok stb.) megnyírását.* Ezáltal sokezer kg értékes szőr jutna az anyaggyártókhoz céljaira, amiből pokrócok, nemez-cizmák, filcplapok, egyszerűen a honyvédelem szempontjából is elsőrendű szükségleti cikkek volnának készíthetők.

A gyümölcsösökben a szokásos téli permetezési és tisztogató munkálatok befejeződtek. A gyümölcsfák közül a mandula, babbarack, cseresznye és meggy rügyfakadása megindult. A szőlőkben ültetési munkálatok elvégzése után a metszési jórészt befejezték.

Az idény előrehaladtával élénk körület nyilvánult meg tavaszi hőellény, muharánig, baltacsin, löhere- és lucernának, valamint az angol porjé iránt.

A száraz időjárás következtében a rétek és legelők sarjadása lassan indult meg és így a szalastakarmányhiány még nem enyhült.

A tavaszi munkálatokra erősebb igénybevételt igazonó állapot kondíciója romlott. Az állatok egészségi állapota némileg javult. A száraz és körfőfűjás, valamint a sertéspestis és sertésorbáné egy-egy vármegyék területén csak szorványosan fordult elő. Az állathizlalás kerete a korlátolt mennyiségben rendelkezésre álló hizlaló-takarmány miatt csökkent.

A szántási és termelési infalmak folyósítását a kerületi mezőgazdasági kamarák megkezdtek.

Adófizetési kötelezettségüknek a gazdák általában mindenhol eleget tettek.

Vásárok jegyzéke

Április 18., vasárnap: Baja oák, Győr o. Ilyvásár, Sajószentpéter oák., Szőreg oák., Zomba oák. — Április 19., hétfő: Ávaslekenye oák., Bánfihunyad oák., Bátorkezi oák., Csikszentgyörgy oák., Debrecen o. lő- és marhavásár, Deveser oák., Dunapentele oák., Egyek oák., Fehérgyarmat oák., Felsőreg oák., Győr oák., Hajdúszoboszló oák., Harkány oák. (az április hó 21-i vásár kivételével áthelyezés), Hedrőhely oák., Hegykő oák., Heves oák., Kálóz oák., Kiskomárom oák., Lovasberény oák., Mágoos oák., Mátészalka oák., Mosonszentjános oák., Munkács oák., Nagykáta oák., Nagyszálló oák., Nagysomkút oák., Noszlop oák., Nova oák., Ozora oák., Párkány oák., Pásztó oák., Pécsvárad oák., Putnok oák., Sajószentpéter oák., Sátoraljujhely oák., Somogyvár oák., Sümeg oák., Szécsény oák., Szekszárd oák., Szene oák., Szigetvár oák., Szulok oák., Tarackoz oák., Tatabánya hk., Verpelét oák., Vízvár oák. — Április 20., kedd: Bánfihunyad oák., Bátorkezi oák., Berettyószőlők oák., Büdöstenmihály oák., Debrecen o. lő- és marhavásár; ipari és kereskedelmi kirakóvásár, Deveser oák., Deveser oák., Dijsőny oák., Gőly oák., Gölle oák., Gyalu oák., Mekényes országos marhavásár és ok., Mezőkaszony oák., Munkács oák., Pásztó oák., Pincehely oák., Sármellék oák., Sátoraljujhely oák., Soltvadkert oák., Szécsény oák., Szerepnyé oák., Szigetvár oák., Szombathely oák., Verébely oák. — Április 21., szerda: Abajúzsántó oák., Debrecen o. ipari és kereskedelmi kirakóvásár, Güngyöszentimre oák., Kassa hák., Köröstarcsa oák., Künhegyes oák., Nagymagyar oák., Nagyrábé oák., Nagyszálló ok., Nyírmada oák., Siófok oák., Szombathely oák., Zala-szentgrót oák., Zsámbék oák. — Április 22., csütörtök: Csököly oák., Eled oák., Galgó oák., Kishér oák., Köröstarcsa oák., Lővő oák., Magyardiószeg oák., Maza oák., Nagykálló oák., Nagyléta oák., Nagyzékely oák., Pálócska oák., Rábapatonna oák., Rajka oák., Szentgotthárd oák., Szepsi oák., Udvard oák., Verébely oák., Zsámbék oák. — Április 23., péntek: Egerháti oák., Gyergyótlgyes oák., Ipolyzsántó oák., Komádi oák., Magyarberkesz oák., Szászlekenye oák., Szentes oák. — Április 24., szombat: Bánokszentgyörgy oák., Gyulakezei oák., Igal oák., Ipoly-szalka oák., Makfalva oák., Nemesnép oák., Répceszentgyörgy oák., Szekszárd hák., csak se. juh és borjú fel. szal. Szentes oák., Szerencs oák., Szil oák., Tass oák., Túrje oák., Vasszentmihály oák.

Minden olvasójától egy új előfizetést vár a VASÁRNAP!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. I. Jászfényszaru. Előfizetését a beküldött összeggel folyó év december hó 31-ig rendezve, üdvözlet.

RÁDIO

Rendszeres hétköznapi műsorszámok:

5.40: „Uzen az otthon”. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, reggeli zene. 10: Hírek. 10.15: Hanglemek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 11.15: Hanglemek. 11.40: Előadás. 12: Harangzó, főhész. Himnusz. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, vízellátási-jelentés. 13.30: „Honvédeink vannak”. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Piaci hírek. 16.20: Időgenyvelvű hírszolgálat. 16.45: Időjelzés, hírek. 18.50: Hírek. 21.40: Hírek. 23.45: Hírek.

Hétfőn, április 19-én.
12.10 óra: Rádiózenék. — 14 óra: Szaloné. — 15 óra: Nagyhét gondolatok. — 15.15 óra: Orgonaszó. — 15.40 óra: Előadás. — 17 óra: Dalkor. 17.25 óra: Előadás. 17.55 óra: Cigányzene. 18.10 óra: Követés. 18.40 óra: Hanglek. 19.05 óra: „Mese-nest”. Zenesz. 21.00 óra: Előadás. 21.10 óra: Tánce. 22.10 óra: Hanglemek.

Kedden, április 19-én.
12.10 óra: Kátózene. 14 óra: Szaloné. — 15 óra: Nagyhét gondolatok. 15.15 óra: Gyermekek. 15.40 óra: Tánce. 17 óra: Előadás. 17.15 óra: Magyar nóták. 18 óra: Versek. 18.15 óra: Követés. 19.05 óra: Zongoraszó. 19.20 óra: „A világ és a zongorák”. 19.50 óra: Induló. 20.10 óra: „Késő esti vendég”. Jelen. 20.40 óra: Némzserű operatár. 22.10 óra: Postaszene. 23 óra: Magyar nóták.

Szerdán, április 21-én.
12.10 óra: Szókratató zene. 14 óra: Fűzőzene. 15 óra: Nagyhét gondolatok. 15.15 óra: Orgonaszó. 15.25 óra: Tánce. 17 óra: Előadás. 17.15 óra: Magyar nóták. 18 óra: Előadás. 18 óra: Honvédek. 19.05 óra: Beszárk-zene. 19.40 óra: Versek a színszere. 20.40 óra: Magyar nóták. 21.10 óra: Előadás. 21.20 óra: Énekzenék. 22.10 óra: Könyv zene-könyv zene.

Csütörtök, április 22-én.
12.10 óra: Rendiózene. 14 óra: László-művek. 15 óra: Nagyhét gondolatok. 15.15 óra: Kamaragyűjtés. 16 óra: Közművelődési előadás. 17 óra: Előadás. 17.15 óra: Mellek-Béla-zene. 17.40 óra: A Földművelésügyi Minisztérium előadása. 19.20 óra: Orgonaszó. 19.30 óra: „Jagis passio”. Egy előjátékban és két képen. 22.10 óra: Rádió-zene. 23 óra: Hanglemek.

Pénteken, április 23-án.
Nagypéntek 9 óra: Református istentisztelet. 10.15 óra: Egyházi ének és szent beszéd. 11 óra: Evangélikus istentisztelet. 12 óra: Katalikus istentisztelet. 14 óra: Művészletek. 15 óra: Nagyhét gondolatok. 15.15 óra: „A mélyből kiáltok Hozzád”. 16 óra: Követés. 17 óra: Gvászsolozma. 18 óra: Német hallgatónak. 18.20 óra: Protestáns ének. 19 óra: Követés. 20.30 óra: Előadás. 20.45 óra: Az Operaház zenekara. 22.10 óra: Hanglemek.

Szombaton, április 24-én.
12.10 óra: Beszárk-zene. 14 óra: Ifjúsági énekarok. 17 óra: Követés. 17.30 óra: Versek. 18 óra: Gordokaszó. 18.20 óra: Hangleképpen innen-onnan. 20 óra: Előadás. 20.15 óra: Operaház zenekara. 22.10 óra: Cigányzene. 22.50 óra: Könyvűzika.

Vasárnap, április 25-én.
7.30 óra: Főhész. Szózat. Hanglemek. 8.15 óra: Hírek. 8.30 óra: Osziate beszéd. 9 óra: Református istentisztelet. 10 óra: Katalikus istentisztelet. 12.15 óra: Levente felőla. 12.45 óra: Szókratató zene. 14 óra: Művészletek. 15 óra: A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadása. 15.45 óra: Magyar nóták. 17 óra: Cigányzene. 17.20 óra: „A kék Duna mentén”. Zenesz. 19 óra: Hírek. 19.05 óra: Hívást sportról. 19.30 óra: „Hívásti szép bímes tojás”. Szó. muzsika. színes varazs. 22.10 óra: Ki mit szeret. Hanglemek.

BUDAPEST I.: CSÜTÖRTÖKÖN, IV. 22-én 17.50 óra: KARMACSI BERTALAN: „Kertészeti időszerű tanácsadó”. — VASÁRNAP, IV. 25-én, 15 óra: „Időszerű gazdasági tanácsadó”.

BUDAPEST II.: KEDDEN, IV. 20-án 19.35 óra: „A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőljára”. — SZOMBATON, IV. 24-én 18.30 óra: „A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőljára”.

KIADÓTULAJDONOS: „FAU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSEG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

SZERKESZTŐ: BARTOSS KAROLY

Juhászkező tanfolyam

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Semeu László gróf balmazújvárosi uradalomának könyvi juhászataban május 3-tól 8-ig juhászkező tanfolyamot rendez. A résztvevő juhászokat kiképezik a juh-tenyésztés, gyapjúnyírás, gyapjúkezelés, takarmányozás, a juhbetegségek és az ellenük való védekezés, a tejkezelés és a gomolykésítés elméleti és gyakorlati ismereteiben. Résztvehetnek a tanfolyamon uradalmi juhászok, feles-házások vagy olyan juhtartó kisgazdák, akik juhállományukat maguk kezelik. A vendéglátó juhászokat a tanfolyam hallgatói részére szállást és éhédet biztosít, ezeknek a költséget a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara fedezi. Az uradalmi juhászok a lakásért és ellátásért 15 pengőt fizetnek. Jelentkezés a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál legkésőbb április 25-ig.

A Meteorológiai Intézet felhívása

A Meteorológiai Intézet április 12-től 17-ig a magasabb lég-terégek tanulmányozására légkörkutató-műszereket bocsát fel. A vészofonátú kosáron elhelyezett műszert körülbelül két méter átmérőjű fémhúrú gumigömb vízsi fel a magasba. A légömb elpukkánása után a műszerkosár ejtőernyő segítségével ér földet. Az intézet kéri a megtalálót, hogy azonnal sürgőnyözzön Meteor. Budapest címre. A kosarat, ejtőernyőt és a ballonalkatrészeket gondosan őrizze meg addig, amíg a visszaszállásra utasítást nem kap. Szigorúan tilos az állami tulajdont képező műszerkosár felbontása, mert a műszerek feljegyzései tönkremenek. Aki a műszert sérteletlenül szolgáltatja, húsz pengő jutalomban részesül és költséget a Meteorológiai Intézet megtéríti.

Mohácson gabonatarházat épít a kormány

Baranya vármegye főrvényhatósági kisgyűlése Niko-lits Mihály főispán elnöklételével ülést tartott, amelyen a Mohácson tervezett gabonatarház építésének ügyével foglalkoztak. A földművelésügyi kormány teljesítve a mohácsiak kérését, hajlandó az élelmgazdálkodási városban 4500 tonna befogadó-képességű gabonatarházat építtetni.

Gazdatanfolyam a Bodroghözben

A Bodroghöz 12 községből 250 gazda kétnapos tanfolyamon vett részt Ricsén. A tanfolyam során gazdasági szakelőadások ismertették a mai hadigazdálkodásnak megfelelő növénytermelési és állattenyésztési eljárási módokat és az ezekre kiadott kormányrendeleteket. A tanfolyam záróünnepélyén, melyet Bornemissa Miklós alispán nyitott meg, vitéz Fáy István főispán méltatta a haditervek fontosságát. Hangzottatta, hogy ma mindenkinek erején felül kell dolgozania, mert a két harc-ternek, a belső és külső frontnak egyaránt méltóan meg kell állnia a helyét. A záróünnepélyen fel-szóltat meg Kossuth Pál dr. országgyűlési képviselő is.

Kittinőn bevált a **NANDOR-féle** évőlv

sértéscsemege

taliban a legértékesebb, 15-20 évig ontja dús hozamát, 100 drb. dugvány ára 7 P, minden további 100 darab 6 pengő. Már most rendeljen, tavasszal vessen Lampe-féle

takarmánymalva

magot. Négy kaszállal kat. holdanként 800-1000 mázsa kitud, nagy leterítéstartalmú zöldtömeget ad, ha főbénynek vett. 1 kg mag kb. fél kat. holdra elég, 1 kg ára 13 — pengő, 1 kg Sumac s. mézősok 20 — pengő, 1 kg beföldi takarmánycsemege 13.60 pengő. Műfőbb rendelés a korlátolt készlet miatt ajánlatos. Szállítás azonnal, utánvétellel, csomagolás önköltséges.

Kazár Testvérek

magkereskedő, BUDAPEST, IV. Váci-u. 84. Ismertetés és árjegyzék ingyen.